

надання адміністративних послуг відслідковуються і робляться відповідні кроки для їх усунення, що є позитивним прикладом діяльності виконавчої влади та місцевого самоврядування.

Література

1. Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності : Закон України від 06.09.2005 № 2806-IV (Редакція від 04.10.2015) [Електронний ресурс]: Законодавство України — Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/5203-17>

2. Про адміністративні послуги : Закон України від 06.09.2012 № 5203-VI (Редакція від 04.10.2015) [Електронний ресурс]: Законодавство України — Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/5203-17>

3. Концепція розвитку центрів надання адміністративних послуг у місті Києві: концепція [Електронний ресурс]: Офіційний веб-портал адміністративних послуг Києва — Режим доступу: <http://ac.dozvil-kiev.gov.ua/News/Details/0cd3cd49-2465-43cc-9b32-3c393e7b442b>

УДК 342.4

Ленгер Я. І., к.ю.н., доцент,
Ужгородський національний університет, м. Ужгород, Україна

ПРАВОВІ КОЛІЗІЇ ЯК ПРИЧИНИ ПОРУШЕННЯ БЕЗПЕКИ ЛЮДИНИ

Безпека людини — це міра реального рівня прав і свобод членів людського співтовариства (громадян) відповідної даному співтовариству держави.

Безпека людини — це гарантовані їхні конституційні права і свободи. При цьому забезпечуються духовні, морально-етичні, культурні, історичні, інтелектуальні та матеріальні цінності, інформаційне і навколишнє природне середовище і природні ресурси. Крім того, до безпеки людини варто віднести забезпечуваність конституційного ладу держави, де дана особа проживає, суверенітету, територіальної цілісності та недоторканності.

Права людини найтіснішим чином пов'язані з їх безпекою.

Права людини можна розглядати як соціальну категорію і як юридичну. Одні автори під правами людини розуміють соціальні можливості користування елементарними благами (їжа, одяг, житло, нормальний відпочинок, освіти, недоторканість особи і т.д.), які існують незалежно від їх державного визнання. Інші фахівці вважають, що права людини — це соціальні можливості, визнані законом, за порушення яких застосовуються санкції з боку держави.

Гарантованість прав людини, а відповідно і її безпеки здійснюється

правом. Зовнішньою формою виразу та закріплення правил поведінки, а відповідно і права є нормативно-правовий акт. Повноцінне регламентування існуючих суспільних відносин, а серед них і безпеки людини залежить від правильності прийнятого в тій чи іншій сфері нормативно-правового акту, його узгодженого взаємозв'язку із вже існуючими в цій сфері правовими актами. Оскільки недотримання останньої може призвести до неточностей та суперечностей між старим та новим актом.

Проте, необхідно відзначити і те, що виникнення в сфері правового регулювання суперечностей неминуче - в силу природного розвитку суспільних відносин. Таким чином, правова колізія, що виникає в результаті таких неточностей є неминучою.

Колізія – явище об'єктивне, бо не залежить від волі і волевиявлення людей. Ні у внутрішньому, ні у зовнішньому прояві вони не бажають протиріч, конфліктів. Якщо це явище постійно супроводжує життєдіяльність людей, то його об'єктивність має підтверджувати те, що їх не помічають у конкретній формі і не створюють їх свідомо. Вони зумовлені об'єктивним ходом розвитку суспільства у всій його багатоманітності [1, с. 23].

Власне, колізії в правовій системі сучасної держави закономірні і неминучі в силу не тільки самої природи нормативно-правового регулювання, а й природи самої людини, оскільки джерела юридичних колізій слід шукати не лише в правовій сфері. У пошуках причин їхнього виникнення й існування необхідно розкривати більш ширшу низку суспільних відносин (економічних, політичних, духовних, соціально-моральних і т. д.), оскільки законодавство по своїй природі є «регулятором соціальних відносин із усіма властивими ним протиріччями» [3, с. 7].

Колізії у законодавстві породжуються різними причинами. Можна виділити такі: недосконалість законів, судові помилки, довільне тлумачення Конституції та інших нормативно-правових актів, вихід окремих державних органів за межі своєї компетенції і т. д.

Причинами виникнення колізій можуть виступати не тільки динаміка відносин у часі і просторі, а й сам характер цих відносин, їхня особливість і необхідність диференційованого регулювання [2, с. 4]. Іншими словами, самі відносини, їхній характер в окремих ситуаціях припускають регламентування цих відносин одночасно різними правовими нормами. Тобто нормами з різним обсягом регулювання.

Проте не варто колізії оцінювати виключно з негативної сторони, як явище, що порушує безпеку людини. Цілком справедливою, на наш погляд, є думка, що, «колізії нерідко несуть у собі і позитивний вплив, тому що служать свідченням нормального процесу розвитку або ж висловлюють законне намагання до правового стану» [2, с. 3].

Ефективні та діючі нормативно-правові акти є нормативними рамками, які визначають особливості соціального функціонування індивіда, його безпеки. Очевидно, що виникаючі суперечності, невідповідності і розбіжності між нормативними правовими актами є якоюсь неузгодженістю всередині системи законодавства і попереджають про наявність правових колізій, які потребують якнайшвидшого вирішення.

Література

1. Коллизионное право: учебное и научно-практическое пособие / под ред. Ю. А. Тихомирова. – М., 2000. – 198 с.
2. Тихомиров Ю. А. Юридическая коллизия / Ю. А. Тихомиров. – М., 1994. – 322 с.
3. Шемшученко Ю.С. Теоретичні засади подолання колізій у законодавстві України. Колізії у законодавстві України: проблеми теорії і практики / Ю. С. Шемшученко // Матеріали міжнародної науково-практичної конференції (м. Київ, 23–24 жовтня 1995 р.). – Видавництво «Генеза», 1996. – С. 7.

УДК 340.1 (045.2)

Макеєва О. М., к.ю.н.,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна

БЕЗПЕКА ЖУРНАЛІСТІВ: СУЧАСНИЙ ПРАВОВИЙ ВИМІР

Свобода слова і вираження поглядів є однією з важливих можливостей людини та інших суб'єктів, що має велике значення та впливає на інші права. Журналісти – це суб'єкти, для яких вираження поглядів є змістом професійної діяльності. Проблема безпеки журналістів останнім часом є вельми актуальною, оскільки рівень насилля стосовно журналістів, включаючи вбивства, напади з серйозними тілесними ушкодженнями та факти залякування, значно збільшився за останні роки і має далекосяжні наслідки. Актуальність теми дослідження підсилюється також подіями, які в останній період відбуваються в Україні та світі.

Метою даної публікації є дослідження правових основ безпеки журналістів в Україні.

Питання щодо забезпечення дотримання законодавства про свободу слова, у т.ч. захисту професійної діяльності журналістів, присвятили свої роботи науковці та медіа-юристи Д. Андреев, Д. Дуцик, В. Конах, Т. Котюжинська, О. Нестеренко, М. Сірий, Г. Почепцов, Т. Шевченко та ін. Проблеми злочинів у сфері професійної діяльності журналістів вивчаються такими вітчизняними науковцями, як Р. Вереша, О. Каплій, С. Лихова, І. Медицький, Є. Письменницький, Н. Савінова, Л. Ярмол та ін.

З проголошенням незалежності нашої держави, Конституція України